

IX: Hafta: Akarlarda ođalma ve Üreme Sistemi

ÜREME SİSTEMİ

Akarlarda dişi ve erkek üreme sistemi ayrıdır. Hem erkek de hem de dişide üreme sistemleri ve fonksiyonları yönünden birbirinden çok farklıdır.

ERKEK ÜREME ORGANI

Parasitiformes ve Metastigmatanın büyük bir bölümünde testisler çift olarak bulunur. Mesostigmatanın önemli bir bölümünde ise bu çift olan testisler birbiriyle kaynaşır ve ortada büyük bir testis yapısı teşekkül eder. Erkeklerde aedeagus bulunur, çiftleşme organıdır, bazılarında ise penis bulunur.

Aedeagus yardımıyla spermatheca' ya spermatophor nakledilmektedir.

DIŐI ÜREME ORGANI

Ovary ya bir çift yada sağ ve sol ovarynin kaynaşmasından oluşan tek bir ovary var. Ovary yumurta kanalına (oviduct) açılır. Oviduct tek veya çift olabilir, o da uterusu açılır. Uterus genellikle ortada median pozisyondadır ve 1 tanedir. Uterusun açıldığı kısım Vajinadır. Astigmata (Acarid) grubunda spermathecae **bursa capulatrix** adını alır.

Erkeklerde diőiyeye spermi nakleden yapıya **spermathophore** veya **spermatodactyl** adı verilir. Bu yapı daha çok avcı olan akarlarda gelişmiştir. Phytoseidlerde spermatodactyl chelicerada görülür.

AKARLARDA ÇOĐALMA

Sexuel ođalma vardır bunlarda. iftleşmeyi takiben olur. Fakat normal çoğalmanın dışında çoğalma tipleri de görülür. (Parthenogenesis) Akarlarda sık sık **Arrhenotokie** nin meydana geldiği görülür. Arrhenotokie Prostigmata ,Tetranychidae, Eriopyidae, bazı Mesostigmata ve Astigmatalar da görülüyor. Dölleniş yumurtadan erkek bireyler meydana gelir.

Bryobia ve Tenuipalpidae de ise hiç erkek görülmemiştir. Bu tersi durumda **Thelitokie** olarak karşımıza çıkar.Thelitokie görünen bu türlerde (Macroceridae, Bryobia, Tenuipalpidae) çiftleşmemiş yumurtadan dişiler meydana geliyor, erkekleri nadiren görülüyor veya yok.

Dişilerde genital açıklık genital levha ile örtülüdür. (Mesostigmata ,Gamasina'da) dişide genital açıklık 3. çift bacağıın coxa açıklığında bulunur.

Phytoceidae nin bazılarında yumurta koyabilmesi için mutlaka çiftleşmesi gerekmektedir.